

انقلاب ناتمام در اقتصاد

انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷، با وجود سابقه پر رنگ مذهبی و فرهنگی، از نظر عمده نظریه پر دازانی که این انقلاب را تحلیل کرده اند، حاوی اهداف اجتماعی و اقتصادی نیز بوده است. ایران به عنوان کشوری که در مسیر توسعه گام بر داشته بود، با عوارض توسعه نامتوازن در دوران شاه روبه‌رو بود. اگر چه در هایی از این نگاه تک بعدی به مقوله توسعه و در نتیجه عوارض ناشی از آن در سال‌های پس از انقلاب نیز ادامه یافت. رشد شدید درآمد های نفتی در دوران شاه، پس از چند برابر شدن قیمت نفت و درآمد های نفتی، سیاست شاه بر افزایش واردات و ایجاد رفاه بر این اساس بود.^(۱) نتیجه اقدامات شاه، گرایش به مصرف، تهی شدن روستاها از توان تولید کشاورزی، و مداماری و صنایع دستی و در نتیجه کوچ به شهرها و ایجاد حاشیه نشینی در گوشه و کنار شهر های بزرگ کشور بود. این اقدامات به رشد ضریب جینی به عنوان مهم‌ترین شاخص نابرابری بین افراد جامعه منجر شد.^(۲) این نابرابری همراه با گرایش شدید به مصرف گرایی در اقبال ثروتمند و حاکمان آن زمان، منجر به شکل گیری احساس نابرابری شد. احساس نابرابری در شرایطی ممکن است نسبت به واقعیت نابرابری ظهور و بروز بیشتری داشته باشد. این اقدام زمانی رخ می دهد که ظاهر به مصرف و ثروت اندوزی در بخش هایی تشدید یابد. در چنین شرایطی نابرضایتی تشدید می شود و می تواند این نابرضایتی از اختلاف طبقاتی و نابرابری اقتصادی به انگیزه‌ای در کنار انگیزه های مهم مذهبی و فرهنگی وقوع انقلاب اضافه شود.

در چنین شرایطی و در سال های پس از انقلاب، تلاش برای تعمیق شعار های انقلاب در عرصه های مختلف صورت گرفت و به مدد روحیه جهادی سال های اوایل انقلاب و دوران دفاع مقدس، اقدامات بزرگی در عرصه فرهنگی، سیاسی و اجتماعی صورت گرفت. در عرصه اقتصاد هم با شکل گیری نهادهایی نظیر جهادسازندگی و بنیاد مسکن تلاش های بزرگی صورت گرفت، اما فشار های سال های دفاع مقدس، امکان تعمیق انقلاب در عرصه های اقتصادی را سخت کرده بود. واقعیت این است که اساسا هر اقدام اصلاحی در عرصه اقتصاد با پیچیدگی هایی مواجه است که امکان تحقق اصلاحات را سخت و زمانبر می کند. اگر در عرصه های سیاسی و فرهنگی با تغییر باور ها و نهادسازی های جدید می توان، تغییر را تسریع کرد، اما در عرصه اقتصاد تا حد زیادی باید متکی بر سازمان ها و نهاد های موجود عمل کرد؛ سازمان ها و نهاد هایی که طی روند مدرن شدن جامعه ایران در کشور شکل گرفته است و دیدگاه هایی مغایر و متفاوت با مبانی انقلاب در آن ها رسوخ جدی داشته است. از نهادهای بانکداری مبتنی بر نظام ربوی تا صنعت دولتی متکی بر درآمد نفتی و وابسته به فناوری خارج، پدیده هایی هستند که تغییر آن ها زمانبر است، چرا که این تغییر ابتدا باید با تغییر دیدگاه ها در بین خیل عظیم کارشناسان این بخش ها شکل گیرد. شاید این بخش ماجرا ساده تر باشد، اما برای ادامه کار دو چالش جدی در این مسیر وجود دارد. پس از تغییر دیدگاه ها، بخش پیچیده تر و مهمتر این است که آموزه های جدید را بتوان با شرایط اجرایی منطبق کرد. تردیدی نیست که اسلام در حوزه اقتصاد الزاماتی مشخص کرده است. به عنوان مثال حرمت ربایکی از این الزامات است، اما انطباق این حکم شرعی با ساختاری که سال ها براساس ربای کار کرده سخت است. یک نمونه از این پیچیدگی به موضوع جریمه دیر کرد بر می گردد. در ابتدای انقلاب تصمیم گرفته شد، جریمه دیر کرد حذف شود، اما مسئولان بانک مرکزی دغدغه ای بحق داشتند و آن هم این بود که ممکن است در صورت حذف جریمه دیر کرد، وام گیرندگان در پرداخت اقساط تعلل کنند. لذا این سوال مطرح بود و اکنون هم مطرح است که چه جایگزینی می توان پیدا کرد که از یک سو حرمت جریمه دیر کرد را نداشته باشد و از سوی دیگر وام گیرندگان را به پرداخت به موقع اقساط ملزم کند.

با این حال مشکل جدی تر دیگری وجود دارد و آن هم منافع ای است که بر اساس ساختار به جامانده از دوران قبل شکل گرفته و ذی نفعان این منافع به راحتی به حذف آن تن نمی دهند. به عنوان نمونه دولت باشتوانه درآمد های نفتی توانست صنایعی را پایه ریزی کند که با واردات فناوری و با کمترین زحمت و کمترین ارزش افزوده، محصولی سودآور تولید کند. نمونه اعلامی این نوع صنایع در بخش های خودرو و تولید دیه می شود. سال ها خودرو سازی انحصاری دولتی، با سود بالا و حداقل زحمت برای سازندگان منجر به محصولی با کیفیت پایین شد که همچنان کم و بیش ادامه دارد. در صنعت نفت نیز اتکای گسترده بودجه دولت به درآمد نفت منجر به پیدا کردن کوتاه ترین راه در این صنعت بوده است؛ خام فروشی و واردات محصولات پیشرفته. حتی در صنایع جانبی نفت نظیر پتروشیمی نیز تمایل به استفاده از رانت خوراک ارزان و تولید محصول اولیه و خام کاملا به چشم می آید.

در هر صورت با وجود توسعه در برخی بخش ها از جمله محرومیت زدایی و کاهش ضریب جینی به عنوان شاخص کاهش نابرابری و همچنین توسعه چشمگیر در صنایع پیشرفته ای نظیر هوافضا، هسته ای، نانو تکنولوژی، پزشکی، صنعت آب و برق و برخی دیگر از بخش ها، در عمل با انقلاب ناتمام در عرصه اقتصاد و به ویژه عرصه صنایع بزرگ، نفت و نهادهای کلان از جمله نظام بانکی مواجه هستیم. انقلابی که باید با تلاشی جدی بتواند نیمه خالی عرصه انقلاب اسلامی را پر کند و در استانه ورود به پنجمین دهه از انقلاب اسلامی ایران، انقلاب را به عرصه های دیگر هم بکشاند. تلاشی که نیاز به تغییرات جدی ساختاری در عرصه اقتصاد و تلاشی هوشمندانه و مجاهدانه در این مسیر دارد. تلاشی که با وجود سختی بسیار قابل تحقق است.

۱- برای مطالعه بیشتر در این باره به گزارش امروز صفحه ۱۰ خراسان با عنوان سرب ارفاه در دهه ۵۰ مراجعه فرمایید.

۲- برای مطالعه بیشتر در این باره به گزارش فردا صفحه ۱۰ خراسان مراجعه فرمایید.

با حضور مسئولان استان و خانواده شهیدان جهانی و سیدی صورت گرفت

افتتاح کانون بسیج موسسه خراسان توسط فرمانده سپاه امام رضا(ع)

محمد جواد نجبر -روز گذشته باحضور فرمانده سپاه امام رضا(ع) و برخی مسئولان استان، کانون بسیج رسانه شهیدان سیدی و جهانی موسسه فرهنگی هنری خراسان افتتاح شد. به گزارش خراسان رضوی، سردار یعقوب علی نظری روز گذشته در مراسم افتتاح کانون بسیج رسانه شهیدان سیدی و جهانی موسسه فرهنگی هنری خراسان که با حضور خانواده این شهیدان و نیز محسن نصرپور، مدیر کل صداوسیما ی استان و محمد آصفی، عضو شورای اسلامی شهر مشهد و جمعی از اهالی رسانه و بسیج رسانه استان در دفتر روز نامه خراسان برگزار شد، ضمن تبریک دهه مبارک فجر، با اشاره به این جمله تاریخی حضرت امام (ره) که «انقلاب با انفجار نور بود»، افزود: این جمله، چند کلمه بیشتر نیست، اما توجه و تعمق در این موضوع می تواند به خصوص در شرایط فعلی ما فوق العاده کار ساز باشد. وی ادامه داد: انفجار، قدرت ساز و حرکت دهنده است؛ تولید موج می کند و انقلاب در آن مقطع در جغرافیای کشور ما این موج را

خطونشان ترامپ

دستور بازرسی شدید و تدوین طرح اخراج ۸ میلیون مهاجر

جهانی‌پور -ناکامی اولیه فرمان مهاجرتی ترامپ با اقدام های حقوقی اخیر علیه او باعث شد تا رئیس جمهور جنجالی آمریکایی هاضمن تهدید و خطونشان کشیدن برای مقام های قضایی، دستور بازرسی شدیدتر کسانی را که وارد آمریکای می شوند صادر و طرح جدیدی را نیز برای اخراج هشت میلیون مهاجر از آمریکادنبین کند. به گزارش لس آنجلس تایمز، ترامپ در حال تدوین یک سیاست مهاجرتی جدید است که بر اساس آن می تواند اکثر محدودیت هار ا برای بازگرداندن مهاجران غیر قانونی

گفت وگوی خراسان با سرهنگ «فرخنده زاده» فرمانده رژه ۱۹ بهمن ۵۷

اولین مصاحبه فرمانده همافران پس از ۳۸ سال

دیپلم را که گرفت، برای کار راهی تهران شدم. بعد از این که خدمت سپاه دانش را در تهران انجام دادم، در نیروی هوایی استخدام شدم. از روزی که وارد نیروی هوایی شدم، مسئول آمادگاه موشک ها بودم. دوره آموزش موشک های زمین به هوادر انگلیس دیده بودم و وقتی به ایران برگشتم چون جزو اولین نفراتی بودم که این دوره آموزش را گذرانده بودم، سرپرست آمادگاه موشک ها شدم. موشک هاگ، رایپل، سی،کت،تایگر کت و توپ ها ضد هوایی اور لیکن. نگهداری از این موشک ها با آمادگاه بودم من سرپرستی آن را بر عهده داشتم. البته قبل از آن،وظایف دیگری را هم بر عهده داشتم از جمله ارشد گروهان، گردان، هنگ و...

وزیر بهداشت: مطالبات پرستاران روز

چهارشنبه در هیئت دولت بررسی می شود

وزیر بهداشت گفت: با هماهنگی معاون اول رئیس جمهوری بحث مطالبات پرستاران روز چهارشنبه هفته جاری در هیئت دولت بررسی می شود امید داریم که بخشی از آن را پرداخت کنیم. قاضی زاده روز دوشنبه در دیدار با نماینده ولی فقیه در گلستان و امام جمعه گرگان افزود: امید داریم بتوانیم بخش اعظم این مطالبات را پرداخت کنیم. وزیر بهداشت، تأکید کرد: طی ۱۰ تا ۱۵ روز آینده سعی در پرداخت مطالبات پرستاران خواهیم داشت.

</